

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Kilde: Arbejdstilsynets hjemmeside/Domme

Østre Landsrets dom afsagt den 18. september 2019 af 20. afdeling i ankesag nr. S-1298-18.

Side i er kort Resumé:

Indehaveren af en personligt ejet virksomhed var tiltalt som arbejdsgiver for overtrædelse af arbejdsmiljølovens § 38, stk. 1 og § 45, stk. 1 og § 4, § 9, stk. 1 og stk. 2 og § 17, stk. 1, bilag 1, pkt., 6.38 og 6.39 i bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler, idet en ansat stod på en stige i ca. 3,5 meters højde, hvor stigen – som blev anvendt som adgangsvej - var placeret med en bred stigefod på et 34 cm. bredt trappetrin, uden at stigen var fastgjort foroven eller forneden, hvorved stigen skred ud og den ansatte styrtede ned og pådrog sig personskade.

Byretten idømte arbejdsgiveren en bøde på 30.000 kr. Med baggrund i den tilsynsførendes forklaring, lagde byretten til grund, at der ved anvendelse af en stige som adgangsvej til tag, er en forhøjet risiko for, at stigen flytter sig, hvorfor det ikke var sikkerhedsmæssigt forsvarligt, at placere en stige på et trappetrin i hvert fald i den situation. Risikoen kunne minimeres væsentligt, hvis stigen var sikret mod udskridning oppe eller nede. Da arbejdsgiveren aldrig havde set, hvordan skadelidte arbejdede eller opstillede stiger, da skadelidte ikke havde sikkerhedsudstyr til rådighed, der kunne sikre stigen mod udskridning, fandt byretten, at arbejdsgiveren ikke har ført tilstrækkelig opsyn med den ansatte, ligesom han ikke havde sikret sig, at arbejdet kunne ske sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Landsretten frifandt arbejdsgiveren, med henvisning til at tiltalte havde opfyldt sine pligter efter arbejdsmiljølovens kapitel 4, uanset om skadelidtes konkrete anvendelse af stigen måtte anses for en uagtsom overtrædelse af arbejdsmiljølovgivningen. Landsretten henviste til, at skadelidte var en erfaren skorstensfejer, at anvendelse af stige må anses for at være en sædvanlig og rutinepræget opgave, der udføres udendørs året rundt, at skadelidte havde forklaret, at der ikke gjorde sig særlige forhold gældende på den pågældende adresse. Landsretten henviste endvidere til en vidneforklaring fra en produktspecialist, om den anvendte stiges generelle anvendelighed og stabilitet. Dette vidne forklarede i Landsretten, at den konkrete opstilling af stigen havde været forsvarlig. Landsretten fandt herefter, at der ikke var ført det til domfældelse under en straffesag fornødne bevis for, at tiltalte havde overtrådt de anførte bestemmelser i arbejdsmiljølovgivning.

Læs [alle dommens detaljer](#) på de næste 10 sider!

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Udskrift af dombogen for retten i Roskilde

Dom afsagt den 18. april 2018

Anklagemyndigheden

mod

T

Anklageskrift er modtaget den 2. maj 2017.

T, adressen B, er tiltalt for overtrædelse af Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010 (nu 1084 af 19. september 2017) om lov om arbejdsmiljø, senest ændret ved lov nr. 1717 af 27. december 2016, § 83, stk. 1, jf. stk. 2, jf. § 82, stk. 4, nr. 1, og § 38, stk. 1 og § 45, stk. 1 og bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med senere ændringer § 23, stk. 1, jf. stk. 2 og § 4, § 9, stk. 1 og stk. 2 og § 17, stk. 1, bilag 1, pkt., 6.38 og 6.39,

ved den 09. februar 2016 på adressen A, at have været ansvarlig for, at arbejdet med skorstensfejning ikke var planlagt, tilrettelagt eller blev udført sikkerhedsmæssigt forsvarligt, idet den ansatte, vidne 5, stod på 4. eller 5. øverste trin på en skydestige i ca. 3,5 meters højde, som var placeret på et ca. 34 cm bredt trappetrin, som han anvendte som adgangsvej, uagtet at stigen ikke var sikret mod udskridning udover en bred stigefod og herunder således ikke var fastgjort for oven eller for neden, hvorved stigen skred til højre, og vidne 5 faldt ned på de underliggende granitfliser og slog sin skulder, herunder fik revet ledbåndene i skulderen over.

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Tiltalte har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er under hovedforhandlingen i sagen afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne 1, 5 og 2. Forklaringerne fremgår af retsbogen.

Tiltalte er ikke tidligere straffet.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det fremgår af sagen, at **vidne 5**, som ansat hos T, udførte skorstensfejeropgaver den 9. februar 2016 på adressen A.

Efter bevisførelsen må det lægges til grund, at **vidne 5** anvendte en næsten ny stige med særlig bred stigefod, som han placerede på et trappetrin med en dybde på 34 cm.

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Vidne 5 kravlede herefter 3-4 meter op på stigen, hvorefter han brugte stigen som adgangsvej til taget. Da han skulle ned fra taget, satte han foden på stigen, hvorefter stigen skred væk under ham, og han faldt cirka 3,5 meter ned og landede på nogle granitfliser med skade til følge.

På baggrund af forklaringen fra vidne 2, må det lægges til grund, at der ved anvendelse af stige som adgangsvej til tag, er en forhøjet risiko for, at stigen flytter sig, hvorfor det ikke er sikkerhedsmæssigt forsvarligt, at placere en stige på et trappetrin i hvert fald i den situation. Risikoen kunne være minimeret væsentligt, hvis stigen var sikret mod udskridning oppe eller nede.

Vidne 5 har forklaret, at T på intet tidspunkt har set, hvordan han arbejder, opstiller stiger eller lignende. T har alene været ude med vidne 5, hvis der var en besværlig eller utilfreds kunde, og i det tilfælde var det for at tale med kunden, ikke for at se om arbejdet blev udført sikkerhedsmæssigt forsvarligt. Vidne 5 havde ingen stige krog i bilen til brug ved anvendelse af stiger i stor højde, eller andet sikkerhedsudstyr til fastgørelse af stigen eller på anden måde modvirke risiko for udskridning.

Han havde en skridmåtte, der var for lille til den stige, han anvendte, hvorfor skridmåtten var uanvendelig.

Retten finder på den baggrund, at T ikke har ført tilstrækkeligt opsyn med vidne 5 arbejde, og at han ikke har sikret sig, at arbejde kunne ske sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Retten finder i den forbindelse, at udlevering af pjecer om opstilling af stiger, samt enkelte møder hvor sikkerhed med stiger har været emner, ikke er tilstrækkeligt til at man som arbejdsgiver i tilstrækkelig grad har opfyldt sine forpligtelser til at sikre at arbejdets udførelse kan ske uden unødigt risiko.

Retten lægger i den forbindelse vægt på, at der ikke er tale om rutineopgaver, da hver opgave efter det forklarede er forskellig, og da forholdene løbende ændrer sig efter vejr og vind. Retten lægger endvidere vægt på, at der er tale om arbejde med en hvis risiko, idet der udføres arbejde i stor højde uden ekstra sikkerhedsudstyr.

T findes på den baggrund skyldig i overensstemmelse med tiltalen.

Straffen fastsættes til en bøde på 30.000 kr., jf. Beskæftigelsesministeriets lovbekendtgørelse nr. 1072 af 7. september 2010 (nu 1084 af 19. september 2017) om lov om arbejdsmiljø, senest ændret ved lov nr. 1717 af 27. december 2016, § 83, stk. 1, jf. stk. 2, jf. § 82, stk. 4, nr. 1, og § 38, stk. 1 og § 45, stk. 1 og bekendtgørelse nr. 1109 af 15. december 1992 om anvendelse af tekniske hjælpemidler med senere ændringer § 23, stk. 1 jf. stk. 2 og § 4, § 9, stk. 1 og stk. 2 og § 17, stk. 1, bilag 1, pkt., 6.38 og 6.39.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Der er ved straffen lagt vægt på virksomhedens størrelse, overtrædelsens grovhed, samt det forhold, at der skete en ulykke ved overtrædelsen med personskaade til følge.

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Tiltalte skal endvidere betale sagens omkostninger, herunder salæret til den beskikkede advokat. Sagen har været behandlet på 3 retsmøder, hvoraf to har været under 2 timer og et har været under 3 timer. Dette medfører et samlet forsvarersalær inklusive den af forsvarer oplyste forberedelse og forudgående møder på **20.000 kr., med tillæg af moms**. Tredje retsmøde blev nødvendiggjort af, at vidnerne ikke var indkaldt korrekt til andet retsmøde. Såfremt vidner var korrekt indkaldt til andet retsmøde, kunne tredje retsmøde være undgået, hvorfor tiltalte ikke skal afholde udgifterne til dette retsmøde. Retten finder derfor at tiltalte skal afholde 15.000 kr. af forsvarers salær, og statskassen de sidste 5.000 kr.

Thi kendes for ret

T skal betale en bøde på 30.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 10 dage.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger, herunder 15.000 kr. af salæret til den for ham beskikkede forsvarer.

Udskrift af retsbogen for retten i Roskilde

Den 11. april 2018 kl. 13.00 blev retten sat.

Anklagemyndigheden
mod **T (arbejdsgiver)**

T var mødt og blev gjort bekendt med, at han fortsat ikke havde pligt til at udtale sig.

Vidne 5 forklarede behørigt formanet, at han havde været ansat som skorstensfejer i by K nogle år, hvorefter hans mester døde og T overtog distriktet. Han havde på ulykkestidspunktet samlet været ansat som skorstensfejersvend i 5-6 år. Han havde været på adressen før, og der var ikke noget særligt ved den adresse.

På adressen skulle han feje skorsten og rense pillefyr. Han havde ikke drøftet sikkerhed det pågældende sted med T, og han havde heller ikke generelt drøftet anvendelse af stiger ved tagarbejde eller opstilling af stiger.

T havde ikke været med ude at se, hvordan han arbejder eller opstiller stiger. De har sommetider mødtes nogle steder, men ikke for at kontrollere stigeopstilling. De har i firmaet holdt møder, hvor de talte om løst og fast omkring skorstensfejning, men han kan ikke huske konkret, hvad de drøftede. De har nok talt om sikkerhed på stiger. Han kan ikke huske, hvornår eller hvor ofte de talte om sikkerhed på stiger. T har ikke givet sikkerhedsinstrukser eller været ude at se, hvordan han udførte sit arbejde.

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Han valgte at stille stigen op på en trappe foran døren, fordi der var glas på den ene side og et birketræ på den anden side, og på bagsiden var der en fugtig træterrasse. Han mener, han stillede den på 2. trin. Han nåede op på taget og udføre arbejdet. Han trådte ud på stigen og nåede to tre trin, hvorefter stigen gled væk under ham og begyndte at vælte til højre. Han havde sat stigen på et plant underlag, nemlig trappetrinnet, og stige fod er normalt nok til at sikre mod at stigen vælter til siden. T havde ikke talt med ham om at benytte anden form for sikring. Han bruger normalt ingen anden form for sikring. De havde somme tider talt om, at man kunne købe nogle skinner til at sætte på tagrenderne, men de havde ikke talt om, hvorvidt de skulle anvende dem generelt eller det pågældende sted, og de havde ikke sådanne skinner.

De havde ikke talt om yderligere sikring end den der blev foretaget.

Ved faldet fik han skadet sit kraveben og knæ, og han har i dag kroniske smerter og føleforstyrrelser i armen. Han landede på nogle havefliser af beton.

Det var støvregn, og underlaget var derfor glattere end normalt, men det var ikke noget han havde lagt særligt mærke til. Han prøver altid at finde et sted, hvor den hverken skride eller glide. Han har ikke modtaget instruktion om stigeanvendelse i vådt vejr.

Forevist billede i bilag 5 forklarede han, at han mener, han havde opsat stigen som vist på billedet. Han kan ikke huske, hvordan stigen var efter ulykken.

Forespurgt af forsvarer forklarede **vidne 5**, at han ikke kan huske, om han havde *arbejdet* den pågældende adresse, da han arbejdede for sin tidligere mester, men det var ikke første gang han var på adressen. Han mener han havde fået stigen lige efter nytår, det var en ny stige med stige fod. Opgaven den pågældende dag var en sædvanlig opgave. Der findes ikke rutineopgaver som skorstensfejer, for alle huse er forskellige, men det ved var en sædvanlig fejning, som han foretog op til 10-15 af om dagen.

Det med at sætte en stige op er en af hans sædvanlige opgaver. Han ved godt, hvad han skal, når han kommer ud på en adresse. Han vurderer selv, om fejning skal ske fra taget eller ej, og hvordan han kommer op på taget. Det er hans erfaringsgrundlag, der anvendes, når han vælger metode.

Man lærer om opstilling af stiger når man er i lære som skorstensfejer, herunder at man måler om den står korrekt ned at stiller sig ud for stigen med foden ved funden og strække albuen ud. Albuen skal så netop nå stigen i skulderhøjde.

Han mente underlaget var godt. Det var fugtigt, men det var ikke et problem. Han havde en fornemmelse af at stigen stod godt, ellers var han ikke kravlet op.

Han ved ikke uheldet skete for den skred i bunden eller væltede til siden. Han havde en gummimåtte i bilen, men stige fod var for bred, så den kunne ikke anvendes under en stige med stige fod. Han havde ikke en krog til tagrenden til rådighed i bilen.

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Hvis der havde været et problem med en vanskelige kunde kunne, **T** godt komme med ud, men han kom ikke ud, når det bare var en vanskelig opgave, det løste man selv.

Han kan ikke huske intervallet på personalemøderne, men de var tilbagevendende. Han deltog i møderne, med mindre han var på ferie. De fik det sikkerhedsudstyr, som de bad om.

På møderne erfaringsudvekslede de om, hvordan de havde løst forskellige opgaver.

Forevist indkaldelse til fyraftensmøde forklarede vidnet, at han ikke kan genkende den, men han har nok set den. Han var muligvis på ferie i Barcelona, men han er ikke sikker. **T** indkaldte til møder på den måde som vist i bilagene og nogle gange indkaldte han mere uformelt. Han har deltaget i den slags møder tidligere. Han er usikker på, hvor ofte møderne blev holdt, men det var nok omkring kvartalsvist. Han har ikke været afhørt af politiet.

Vidne 2 forklarede behørigt formålet, at hun kender til ulykken. Hun kan ikke huske, hvordan hun fik ulykken som arbejdsopgave, de kan komme ind i systemet på flere forskellige måder. Hun har modtaget beskrivelsen af ulykken, og er taget på besigtigelse efter aftale med arbejdsgiver. Hun besøgte **T** og talte med ham om ulykken. Hun var der den 6. og den 11. april 2016. Den 11. havde de besigtigelse på adressen. De lavede en rekonstruktion med samme stige og fandt frem til, hvor den var opstillet. Hun lavede en vurdering af opstilling hældning mv. Hun fik bekræftet opstillingen af **T** og **vidne 5**. Så gik hun hjem og konfererede med en jurist. De var enige om, at stigen ikke var opstillet forsvarligt, fordi den var sat på et trappetrin, der kun var 34 cm. dybt. En stige kan bevæge sig, og den var hverken sikret for oven eller for neden. Skulle opgaven være udført korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt, skulle stigen være fastgjort for oven eller for neden og være stillet på et større og sikrere underlag. Der er en ekstra risiko forbundet med en stige du bruger som adgangsvej, f.eks. til et tag, for når du går til og fra stigen på taget, kan der ske små ryk i stigen, og den kan derfor flytte sig. Det medfører, at den skal have et større underlag end hvis du bare arbejder direkte fra stigen.

Der var bred stige fod på stigen, hvilket betyder at den har et bredt underlag og derfor ikke vælter så let, men det gør ikke at den har et mere skridsikkert underlag. Hvis der sker en sidelæns påvirkning er sikkerheden større med en stige fod, men den er ikke mere sikker mod skridning. Det er hendes vurdering, at der var over 4 meter fra taget til de sten, hvor vidne 5 landede.

Når man anvender en stige som den er anvendt her, skal der være en betydelig friktion for at den ikke skrider. Den skal derudover placeres et sikkert og tilstrækkeligt stort underlag, og det forventer man virksomheden vurderer. Der skal desuden være en fastgørelse for oven eller for neden.

Om en stige fod er nok i sig selv kommer an på hvad den står på, for hun har set mange stige fødder skride.

Forevist bilag 5, billedet, forklarede hun, at det har hun taget ved rekonstruktionen.

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Forsvareren spurgte om hun mente om underlaget der er på den opstilling der er på billedet i bilag 5 er større eller mindre end den der fremgår af illustrationen i AT-vejledningen fra arbejdstilsynet om anvendelse af transportable stiger, side 8. Vidnet forklarede, at det kunne hun ikke forholde sig til, idet illustrationen vedrørte en anden situation, nemlig den situation, hvor det ikke var muligt at sætte sig på et plant underlag med måtte klodse stigen op.

Forsvareren spurgte igen, om underlaget på illustrationen side 8 i AT-vejledningen var større eller mindre end det trappetrin vidne 5 anvendt, og da vidnet sagde at hun ikke kunne forholde sig til det, da hun ikke mente det var det illustrationen viste, spurgte forsvareren om det var fordi vidnet var blind.

Dommeren henstillede til at der alene stilles spørgsmål af relevans for sagen, og som i øvrigt er i overensstemmelse med de advokatetiske regler.

Vidnet forklarede videre, at hun har været ansat i arbejdstilsynet i 12 år, hun har undersøgt ulykker i alle 12 år, og hun sidder i ulykkestaskforeren. Dette betyder, at hun som udgangspunkt er den, der sættes til at undersøge ulykker, og hun har derfor set rigtig mange ulykkessteder og skulle finde årsagerne til ulykkerne.

Hun er bekendt med, at en stige skal overholde en EN-standard. Hun ved at den skal være af en ordentlig kvalitet, men kan ikke detaljerne i standarden. Hun kan se, om en stige er mærket med et mærke, der viser, at den overholder normen. Hun ved ikke, om der i normen er særlige regler for, hvor bred en stige skal være, eller om der er standarder for, hvor meget en stige skal kunne glide.

Det er ikke en del af hendes arbejde at tage stilling til straf. Hun skal undersøge ulykken og beskrive forholdene. Hun ved godt, at hendes vurdering kan indgå i en straffesag, men det er ikke hendes sigte. Hun overlader vurderingen af eventuel strafbarhed til juridisk afdeling.

Hun skal sørge for at få beskrevet, hvad der er sket. Hun skal skrive det hun kan konstatere, og det hun får oplyst. De har ikke praksis for at vejlede folk om, at de ikke har pligt til at udtale sig. Hun vejleder ikke generelt om, at man kan ifalde straf, og det har hun heller ikke gjort i denne sag. Hun søger at belyse sagen så grundigt som muligt, hvilket også kan være til T's fordel.

Retten optog sagen til dom, der afsiges onsdag, den 18. april 2018, kl. 1200.

T blev gjort bekendt med tidspunktet for domsafsigelsen og med reglerne om anke.

Sagen udsat.

Retten hævet kl. 15.00.

Udskrift af Østre Landsrets retsbog

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Den 18. september 2019 kl. 09:30 holdt Østre Landsret offentligt retsmøde i retsbygningen, Bredgade 42, København.

Anklagemyndigheden
mod **T**

Tiltalte erklærede sig villig til at udtale sig. Anklageren oplæste tiltaltes forklaring i byretten. Tiltalte vedstod sin forklaring som gengivet i dommen og afgav supplerende forklaring. Herom henvises til landsrettens dom.

Som vidne mødte **vidne 1**, der blev vejledt om vidnepligten og vidneansvaret. Anklageren oplæste vidnets forklaring i byretten. Vidnet vedstod forklaringen som gengivet i dommen og afgav supplerende forklaring. Herom henvises til landsrettens dom.

Som vidne mødte **vidne 3**, der blev vejledt om vidnepligten og vidneansvaret. afgav forklaring. Herom henvises til landsrettens dom.

Som vidne mødte **vidne 4**, der blev vejledt om vidnepligten og vidneansvaret. Vidnet afgav forklaring. Herom henvises til landsrettens dom.

Anklageren nedlagde påstand om stadfæstelse.

Forsvareren nedlagde påstand om frifindelse.

Tiltalte havde lejlighed til at udtale sig.

Der afsagdes dom, se dombogen.

Retten tillagde den for landsretten beskikkede forsvarer salær 15.485 kr. med tillæg af moms, der betales endeligt af statskassen.

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 14.30.

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Udskrift af Østre Landsrets dombog

Dom afsagt den 18. september 2019

Anklagemyndigheden
mod T A/S

Roskilde Rets dom af 18. april 2018 er anket af tiltalte med påstand om frifindelse, subsidiært formildelse.

Anklagemyndigheden har endeligt påstået stadfæstelse.

Supplerende sagsfremstilling

Der er i landsretten bl.a. sket dokumentation fra arbejdssedler fra tiltaltes virksomhed og fra en produktinformation vedrørende den anvendte stige fod. Endvidere er der sket dokumentation fra en brugsanvisning for anvendelse af stiger udarbejdet af Silkeborg Stigefabrik.

Forklaringer

Der er for landsretten afgivet supplerende forklaring af tiltalte T og vidnet 1. Der er endvidere for landsretten afgivet vidneforklaringer af vidne 3 og vidne 4. Den for byretten af vidne 5 afgivne forklaring er dokumenteret i medfør af retsplejelovens § 923.

Tiltalte har supplerende forklaret blandt andet, at man som skorstensfejer er oppe og nede ad en stige op til femten gange på en dag. Det er en rutineopgave, og det ligger på rygraden, hvordan man skal forholde sig i den situation. Det er i første omgang skorstensfejersvenden, der vurderer, hvorledes stigen skal placeres. Han er enig i vidne 5 vurdering af, at det var sikkert at stille stigen på trappen som anført. En stige med en så bred stige fod kan ikke vælte eller skride bagud. Vidne 5 var ikke på daværende tidspunkt sikkerhedsrepræsentant, selvom han gerne ville være det og også gerne ville modtage undervisning om sådanne forhold. Han kan ikke kontrollere sine medarbejdere dagligt. De arbejder jo spredt ud over et stort område. Der er ingen, der er interesseret i, at nogen falder ned og slår sig. Foreholdt medarbejdernes erklæring, dateret den 2. juni 2014, er den skrevet under på dateringstidspunktet. Vidne 5 havde en stigekrog og en gummimåtte liggende i bilen. Gummimåtten var specifikt indkøbt til den omhandlede stige. Gummimåtten havde vidne 5 fået stillet til rådighed, netop fordi han gerne ville være sikkerhedsrepræsentant.

Vidnet 2 har supplerende forklaret blandt andet, at Arbejdstilsynet har lagt vægt på, at stigen var placeret på et trappetrin af hård granit. Stigen havde ganske vist en bred stige fod, men plastdutterne på stigefoden var ikke tilstrækkelige i forhold til den hårde granitflade, og der var derfor risiko for udskridning. Der er også lagt vægt på, at taghøjden var fire meter, hvilket forøger alvoren af en eventuel ulykke. Det er også indgået, at stigen ikke var fastgjort eller støttet på nogen måde. Hun vurderede, at de 34 cm ikke udgjorde en tilstrækkelig placeringsflade for stigen, da stigen som udgangspunkt ville blive placeret på midten, og der derfor alene var få centimeter, inden der kunne være risiko for udskridning. "Dutterne" var lavet af slagfast materiale, hvilket hun har forstået som fast plastmateriale. EN-standarden (EN 131) indeholder ikke strengere regler end Arbejdstilsynets regler. Standarden indeholder ikke særlige regler for, hvor bred en

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

stigefod skal være, eller for hvor meget en stige må kunne glide. Der er derimod nærmere anvisninger på, hvordan stigen skal anvendes. Hun har ikke kendskab til "base slip-test" efter EN- standarden. Så vidt hun ved, er der ikke udfærdiget politirapport i forbindelse med ulykken. Hun har ikke haft kontakt til ejeren af ejendommen.

Vidnet 1 har supplerende forklaret blandt andet, at han som led i arbejdet som produktspecialist bl.a. har varetaget en del undervisning på erhvervsskoler mv. i brugen af stiger. Han har ikke undervist Arbejdstilsynet. "Base slip-testen" efter EN 131 bygger på nye regler fra 2018. Den i sagen omhandlede stige opfylder ikke de nyeste krav, idet stigefødderne nu skal kunne placeres på en glasplade og ikke et betongulv eller trægulv, således som det var tilstrækkeligt tidligere. Det indebærer, at der også stilles nye krav til stigefødderne. Den i sagen omhandlede stiges stigefod vil ikke have tendens til udskridning på en granitoverflade, således som placeringen var i denne sag. Udskridningskraften mindskes markant, jo højere vinkel stigen er placeret i. Stigen bør placeres i en vinkel på 75 grader. Den kraft, man har, når man står nederst på stigen, er også større. Stigefødderne er udført af en gummi/plastblanding. Han mener, at den konkrete opstilling af stigen har været forsvarlig, bortset fra at stigen ikke rager højt nok op over tagrenden. Det har imidlertid ikke betydning for stabiliteten.

Vidnet 3 har forklaret blandt andet, at han er ansat hos skorstensfejermester T. Han hørte første gang om ulykken, da T ringede ham op og sagde, at vidne 5 havde været udsat for en faldulykke, og at han skulle køre over til huset på adressen A, fordi han var tættest på. Da han kom til adressen, så han først stigen ude foran huset, og dernæst vidne 5 der lå på gulvet inde i huset. Der var tale om en bungalow med en trappesats med gelænder op til hovedindgangen. Da han ankom, stod stigen halvanden meter fra trappen og var lænet op ad taget. Han tog stigen og lagde den ned på græsplænen, da han fandt placeringen af stigen usikker. Vidne 5 bad ham finde sin telefon, som han først ledte efter i bilen og senere på græsplænen. Han fandt telefonen på græsset mellem fortovet og huset. Han gav telefonen til vidne 5, som ringede til sin kone. Herefter kom ambulancen og politiet. Han talte med politiet. Han kan ikke huske, om han afgav navn og adresse til politiet. Han kan ikke huske, hvornår ambulancen kom. Vejret var klart. Det var normalt februar vejr.

Vidnet 4 har forklaret blandt andet, at hun er ejer af ejendommen adressen A, hvor ulykken fandt sted. Hun kunne høre, at skorstensfejeren var kommet, og hun gik derfor ud ad hoveddøren for at hilse på ham. Skorstensfejeren var da midtvejs oppe ad stigen. Stigen stod ved siden af trappen. De talte om, at hun ville fjerne nogle kasser i kælderen, så han kunne komme til dér også. Da hun kom op fra kælderen, konstaterede hun, at skorstensfejeren havde været ude for en faldulykke. Hun sørgede for at ringe efter en ambulance. Skorstensfejeren lånte hendes telefon. Hun fandt senere hans telefon ude på græsset. Hun var også ovre at lede i hans bil. Der kom senere en anden skorstensfejer og politi til. Hun mener, at det var hende, der fandt mobiltelefonen i græsset. Der var kun en politibetjent, og hun kan ikke huske, om han var uniformeret. Hun oplyste ikke navn og adresse til betjenten. Hun mener, at vejret den pågældende dag var lidt fugtigt. Hun er ikke i tvivl om, at stigen stod ved siden af trappen.

Teknisk hjælpemiddel – stige anvendt som adgangsvej ifm. skorstensfejning – Arbejdsgiveransvar (planlægning) – Frifindelse 18. sept 2019 i skadesag fra februar 2016.

Landsrettens begrundelse og resultat

Vidne 5 var en erfaren skorstensfejer, og en skorstensfejers anvendelse af stige under arbejdet må anses for en sædvanlig og rutinepræget arbejdsopgave, der udføres udendørs året rundt. **Vidne 5** har desuden i byretten forklaret, at der var tale om en sædvanlig fejning, som han foretog flere gange dagligt, og at der ikke gjorde sig særlige forhold gældende på adressen A. Af de under sagen fremlagte arbejdssedler udarbejdet af virksomheden fremgår det endvidere, at der er angivet notater om særlige praktiske instrukser for de enkelte ejendomme, herunder et efter ulykken tilføjet notat om ejendommen adressen A.

Herefter og i øvrigt under henvisning til den forklaring, der i byretten og landsretten er afgivet af **vidnet 1** om den anvendte stiges generelle anvendelighed og stabilitet, finder landsretten, at der ikke er grundlag for at fastslå, at **T** er ansvarlig for, at **vidne 5** arbejde med skorstensfejning ikke var planlagt, tilrettelagt eller blev udført sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Uanset om **vidne 5** konkrete anvendelse af stigen må anses for en uagtsom overtrædelse af krav i lovgivningen som nævnt i arbejdsmiljølovens § 83, stk. 3, må **T** således anses for at have opfyldt sine pligter efter arbejdsmiljølovens kapitel 4.

Landsretten finder herefter, at der ikke er ført det til domfældelse under en straffesag fornødne bevis for, at tiltalte har overtrådt arbejdsmiljølovens § 15, nr. 1 og 3, jf. § 38, stk. 1, og § 45, stk. 1, samt bekendtgørelsen om anvendelse af tekniske hjælpemidler.

Landsretten frifinder derfor **T**.

T h i k e n d e s f o r r e t

T frifindes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for begge retter.